

TAM TAM

MĚSÍČNÍK ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ V EXILU

ROČNÍK V.

ČÍSLO

ÚNOR

1978 6

22. únor

Den Zakladatele

Co znamená toto tajemné heslo napsané na pásce pod štítem erbu Roberta Baden-Powella. Slova jsou psaná velštinou, ukazují na původ rodu, ačkoliv Chief Scout se sám narodil už v Londýně, význam hesla však u nás nikdo nevěložil.

Slechtický erb lorda Baden-Powella of Gilwel (za zásluhy o skautské hnutí byl povýšen do panského stavu anglického království a predikát má podle místa, kde založil mezinárodní lesní školu) - je dosti komplikovaný.

První a čtvrté pole štítu je zlatě a stříbrně vodorovně děleno a v něm je červený heraldický levhart ve skoku, provázený po každé straně jezdeckým koním v přirozené barvě. Druhé a třetí pole je stříbrné, v něm lev přirozené barvy se zlatou palisádovou korunou, provázený střídavě čtyřmi modrými liliiemi.

Na štítu spočívají dvě turnajové přilby. Na ořední, s červenými zlatě podšitými příkrývadly, stojí zlatý lev, který drží zlomené jezdecké kopí. Na něm je na červeném pásu zavěšen černý štítek se zlatým hrotem šípu. Na zadní přilbě, jejíž červená oříkřvadla jsou podšitá stříbrně, roste ze zlaté palisádové koruny červený korunovaný lev, se stříbrným tlapatým křížkem na rameni. Před sebou drží v tlapách obnažený meč.

Ve znaku se několikrát vyskytuje lilie. Toto znamení je od samých počátků erbovnictví ve 12. století rozšířeno prakticky po celé Evropě. U nás lilii najdeme třeba ve znaku dobře známého husitského hejtmána Kuneše z Machovic. Ve Francii se liliiemi setkáváme pochopitelně častěji, protože jsou v erbu bourbonské dynastie a byly mnohdy udělovány jako zvláštní vyznamenání, nebo "polepšení" znaku jednotlivým osobám - například bratřím Panny Orleánské - sv. Jany z Arcu, ale i celým obcím, jak podnes svědčí erb města Paříže.

Lilie byla vždycky považována za symbol mravní čistoty a to bylo jistě také jednou z pohnutek, proč ji jako symbol vznikajícího hnutí zvolil zakladatel Robert Baden-Powell.

A.F.J. Karlovský

Jaroslav Foglar

POD JUNÁCKOU VLAJKOU

A když začal měsíc dorůstat a měnit večery ve stříbrné pohádky - to byla krása ! Sedli jsme si pod ztichlé borovice a pozorovali stíny a měsíční dráhu.

A vždycky jsme si přitom vyprávěli o oddíle, o svých plánech do budoucna, čím kdo chce být, někdy do té stříbrné tmy po Vydří řece jsme poslali i poslední ztichlou písničku. A hoši slibovali, jak budou dobří a čestní - a že oddíl nikdy neopustí !

Na tom táboře tehdy Láda se Skukům podal obraz nejkrásnějšího a nejvzornějšího kamarádství, jaké jsme kdy mezi dvěma hochy poznal.

Byli k sobě úslužní, plní ohledů.

Jeden o druhém by neřekl špatné slovo za živý svět !

Když mohl někdo z nich druhému umýt tajně šálek od jídla, byla to jeho největší radost. Pomáhali si, kde mohli.

Když si kdysi Skukům zapomněl pověsit svůj šálek v kuchyni podle předpisu, řekl Láda, že je to jeho šálek, aby zachránil Skukům před trestným bodem. Byl to první a poslední trestný bod, který si Láda z tábora ounesl domů. To zalhání jsem tehdy Ládovi odpustil, vždyť mělo vinešený důvod : zachránit kamaráda i za cenu vlastního trestu !

Jedna z nejoblíbenějších rozprav na táboře u Vydří říčky byla o nové klubovně. Šilep na Letné nám už nestačil, ostatně před odjezdem na tábor jsme z něho dostali výpověď, protože v něm měla být prádelna pro nájemníky domu.

Dokončení výňatku příště.

Cowbojská hádanka.

Do města přijelo 40 cowbojů a měli přivázat své koně /20/ ke čtvercové ohradě a to tak, aby se dalo na každé její straně napočítat 6 koní. To by nebyl nesnadný úkol. 5 cowbojů však odejelo dříve a odvedli od ohrady 5 koní. Potom se podařilo napočítat na každé straně čtverce pouze 4 koně.

Odpověď namaluj a pošli !

Erbovní pověsti

Upravení róm sestry Hana Hlákova J.

O VOJTĚCHU A ZUBROVI.

Bylo to v dávných dobách. V tehdy hlubokých lesích země Moravy žil chudý uhlíř. Jmenoval se prý Vojtěch, ale někdy se tvrdí, že jeho jméno bylo Věnava. Je už to tak dávno, že se to ani v pověstech přenesně nezachovalo. Ten uhlíř žil v lese a páčil zde v milířích dřevo, ze kterého se tek stávalo dřevěné uhlí. Jeho jediným majetkem byla chaloupka, skromně zařízená. Vojtěch se živil tím, co les dal - lovil zvěř a někdy zajel do vsi, aby si k masu opatřil chléb, se kterým pak velmi šetřil. Stalo se jednoho dne, že se vrátil ze vzdálenější paseky domů - a co vidí: dveře do chaloupky vyvrácené a zásoba chleba zpoza pryč - jen rozházené zbytky se válely po podlaze. Bylo mu to divné. Sebral však zbytky chleba, spravil dveře a zavřel je dobře na petlici. Druhého dne se zase k večeru vrátil a totéž: opět vyvrácené dveře a tentokrát zmizel i poslední zbytek jeho zásob. Vojtěch se rozzlobil. I umínil si, že si na nevídaného hosta počká. Ráno nešel pálit milíře, ale skryl se nedaleko za keř a pozoroval, co se bude dít. Nečekal dlouho, když uslyšel dupot. Na kraji mýtiny se objevil statný zubr, rozběhl se rovnou k chaloupce, vyrazil dveře - a už byl uvnitř. Vojtěcha popadl vztek. Tak ty takhle! Pro tebe se budu dřít a ještě mi budeš majetek ničit!? Bez rozmyslu se vrátil za zubrem - ten však, vyrušen, sklonil hlavu a zaútočil rovnou na Vojtěcha. Na útek bylo pozdě. I rozkročil se Vojtěch a když se ho zubr pokoušel nabrat na rohy, aby ho roztrhel a rozdupal - popadl ho Vojtěch za mohutné rohy sám a držel a nepustil, ani když se zvíře zmítalo na všechny strany. Byl to nerovný zápas, neboť zubr byl mnohokrát silnější. Už ubývalo Vojtěchovi sil a kdoví jak by to bylo dopadlo, když tu mu probleskl hlavou nápad. Zaklínal zubrovi hlavu o rám dveří a zatímco jednou rukou mu přidržoval roh, druhou se shýbl pro lýčený provaz, který tu ležel na podlaze, a bleskurychle ho provlékl zubrovi skrz chřípí. A hle! Zvíře se pomalu přestalo bránit, sklonilo hlavu a nechalo se dokonce vést. Tu napadlo Vojtěcha, že se se svým činem pochlubí. Vždyť beztek ničil zubr v okolí sedlákům pole a každý se ho bál. Vykročil tedy - zubr poslušně za ním - a zamířil si to rovnou ke králi, o němž věděl, že se i se svým dvorem právě zdr-

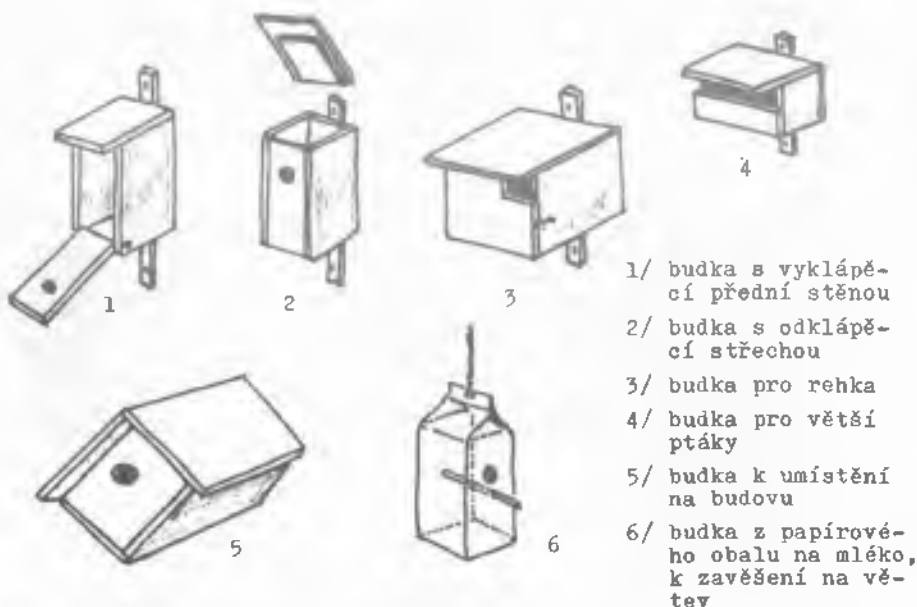
žuje nedaleko. Už z dálky pozorovala čeleď Vojtěcha, a když přišel blíž, tu všichni viděli, že vede obávané zvíře - postrach okolí. A což teprve, když vytáhl Vojtěch od pasu mohutný tesák a jediným úderem usekl zubrovi hlavu! Ani nevěřili svým očím. Král ocenil Vojtěchovu odvalu a sílu a vybídl ho, aby vyslovil své přání, že mu každé splní. Vojtěch si přál, aby mu král daroval ten les, ve kterém pálil milíře, aby zde v budoucnu mohl svobodně žít. Král mu rád vyhověl a odměnil ho i jinak. Pasoval Vojtěcha na rytíře a dal mu štít, na kterém byla na památku jeho slavného činu namalovaná zubří hlava s lýčenným kruhem v chrápní. Vojtěch si pak postavil na vyvýšeném místě hrádek a jeho potomci nosili hrde na štítě černou zubří hlavu se zlatým kruhem v chrápní. Nejprve se psali "ze Zubří", ale později, když už bylo rodin tohoto znaku více, měli i jiné přídomky - na příklad "z Medlova". Když si postavili v hlubokých lesích na vysoké skále mohutný hrad Pernštejn - psali se podle něho: z Pernštejna.

Také pění z Pernštejna se proslavili v nešich dějinách. Nejvíce maršál moravský Vilém a o něco později, v 16. století, Vratislav. Vymřeli už dávno. Jen pověst o Bílé paní perňštejnské, bloudící za měsíčních nocí v hradních síních, sám mohutný hrad Pernštejn, který stojí na Moravě dodnes, ale hlavně jejich činy, zapsané v starých kronikách, připomínají jejich slávu.

C O N Á S S P O J N Ě

Posleme upřímná blahopřání bratru /bratrovi/ starostovi Velenu /Velenovi/ Panderlíkovi. Jednak v únoru slaví narozeniny, za druhé si na tomto příkladě prakticky zopakujeme tvarv třetího pádu rodu mužského. Pochlubte se svými znalostmi svému učiteli /učitelovi/ Janu Amosovi, pardón. Janu Jelínkovi. Tomu muži /mužovi/ činu a včornému hlasateli, veliteli a učiteli. Sláva vítězi /vítězovi! Vidíte, že třetí pád se pozná snadno: Můžeme se ptát otázkou komu? čemu? Píše se taky snadno, totiž vřdovky měkce. A tvoří se vlastně rovněž docela lehce, protože oba tvary jsou gramaticky přípustné a my si prostě zvolíme ten, který se nám lépe líbí. Bývá to zpravidla ten kratší tvar. Méně hezký tvar je v závorce. U některých slov však jeden tvar chybí. Příkladně můžem říci, že děknou známku pošleme bráškoví Flíčkoví, protože u slova "bráška" kratší tvar chybí a nebo bratru /bratrovi/ Plavčíkovi. Vylučují-li ovšem zeměpisný kvíz! Šestý pád je tuze podobný. Ptáme se otázkou o kom? o čem? a odpovídáme: O skautíku Šmudlovi. O tom čiperném skautíkovi. Stále měkce!

SKAUT JE OCHRÁNCEM PŘÍRODY.....

Přinášíme Vám několik vzorů ptačích budek. Při jejich výrobě a umístování musíme se řídit těmito zásadami:

✓stavbu budky provádíme co nejpevněji, aby vydržela několik let;

✓dno budky musíme vždy vsadit mezi stěny a stříška musí přesahovat přední stěnu;

✓mezi jednotlivými díly nesmí být žádné škvíry, ve kterých by mohli ptáci uvíznout drápky;

✓závěsnou lištu přibíjíme zevnitř, hřebíky zvenčí ohýbáme;

✓budky nezavěšujeme blízko sebe - menších může být na jednom hektaru plochy sadu, lesa nebo zahrady nejvýše 8, větší mohou být 4;

✓vletový otvor má být mírně skloněn k zemi, má mířit k východu nebo jihovýchodu;

✓budku zavěsíme na strom, který má dostatek větví. V lese vybíráme strom na pokraji, který souvisí s poli nebo křovinami;

✓ke stromu připevníme budku přibitím ke kmenu nebo větvi, nebo závěsnou lištu s budkou přichytíme obepnutím silným drátem, což je výhodnější, protože nepoškodíme strom. Připevnění musí být pevné a naprosto spolehlivé!;

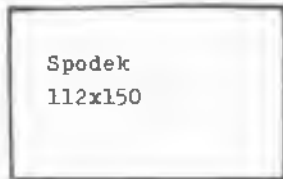
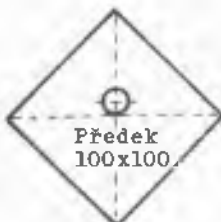
☑každá budka má být otevíratelná, aby se mohla čistit.
/Buď přední stenou, nebo stříškou./

Po umístění budky již budeme pouze z povzdálí sledovat, zda bude osídlena. Největší naděje mají ty budky, které jsou vyvěšeny co nejčasněji, nejpozději do konce března. Později vyvěšené budky dostávají nájemníky později na jaře při druhém hnízdění. Proto si musíme pospíšet s výrobou!

Průměr vlet. otvoru v mm	Výška zavěšení v metrech	V budce hnízdí
26	2 až 5	Menší druhy sýkor
32 až 35	2 až 5	Sýkory, brhlík, rehek zahradní
47 až 50	3 až 8	Špaček, sýkory, strakapoudí, brhlík
100 x 100	5 až 10	Sovy, poštolka, dudek, kavka
12 x 6	2 až 4	Lejeek, rehek, konipas

Kruhový vletový otvor děláme asi 4cm od stříšky budky. Jednotlivé díly pevně vzájemně přibijeme hřebíky nebo sešroubujeme šrouby do dřeva. Pro budku č. 5, která se hodí k umístění na budovy /altány/, Vám přinášíme podrobnější plánek.

Síla použitého dřeva je 12mm. Všechny míry v milimetrech.

Přírodní barviva.

Začalo to při naší cestě Amerikou. V indiánské rezervaci jsem viděl u cesty skupinky Indiánů. Seděli a tkali na dřevěných stavech překrásné koberce a deky. Nejvíce mne na těch výrobcích zaujaly barvy. Žádná z nich nebyla křiklavá ani nápadná, zato však všechny ladily výborně dohromady.

Odkud berou Indiáni tyto nádherné barvy? Nekupují je v obchodech, neobjednávají je v továrnách; získávají je výlučně z přírody. Řekl jsem si, že co umí Indiáni, může dokázat skaut taky. Jenže ne každá barva se v přírodě vyskytuje a ne každá rostlina se k barvení hodí. Asi vás překvapí, že barva, která se v přírodě takřka nevyskytuje je - zelená. Také čistě červená a čistě modrá barva jsou v přírodě vzácné. Zato veškeré odstíny žluté, oranžové, hnědé, šedé a fialové se objevují v přírodě v hojné míře.

Svůj první pokus jsem zahájil o velikonocích. Protože jsem si netroufal obarvit maminčinu deku, spokojil jsem se pro začátek velikonoční pomlázkou; Nastřádal jsem si větší množství cibulových slupek a uvařil jsem je ve vodě přímo s vajíčky. Vajíčka získala vskutku krásnou barvu, oranžovou až hnědou, která po přidání octa ještě nabyla na intenzitě. Po tomto prvním úspěchu jsem se odvážil obarvit staré bavlněné tričko zelenými vnějšími slupkami vlašských ořechů. Tričko dostalo krásnou, čokoládově hnědou barvu; mé ruce měně pěknou, žlutohnědou barvu kuřáků, která tvrdošijně odolávala drhnutí celé tři týdny. Slyšel jsem, že hnědou barvu je možno získat také vařením kávových zrn, různých lišejníků, březové kůry, olšové kůry, akátového dřeva a j., ale to jsem nevyzkoušel.

Zato jsem měl veliké úspěchy se žlutou barvou. Ta se totiž nabízí v přírodě v ohromném výběru. Nejkrásnější, zlatožlutou jsem získal vařením vnitřní vrstvy jabloňové kůry. Ale i kořeny kopřivy, březové listy, šlůvák, heřmánek dávají pěkné odstíny žluté.

Po různých úspěšných i méně úspěšných pokusech jsem se tedy rozhodl pustit se do výroby koberce. Nakoupil jsem značné množství přírodní vlny a dal se do barvení.

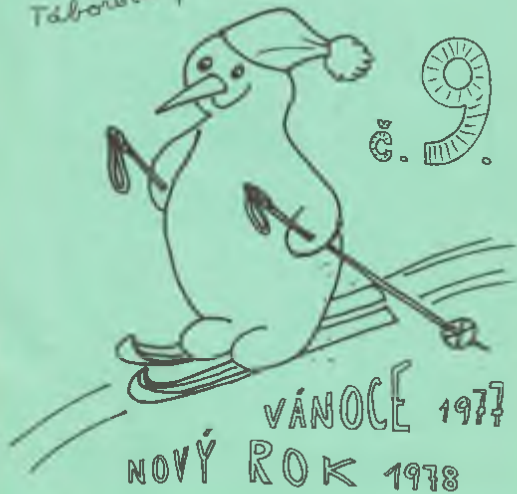
Nejdříve jsem opakoval své úspěšné pokusy a obarvil jsem několik přaden na žlutojabloňovou kůrou a několik jiných na hnědo slupkami z vlašských ořechů. Ukázalo se, že vlna se barví daleko snadněji, než jiná vlákna.

Růžovou barvu jsem dostal odvarem z červené řepy. Je jí možno docílit též z ostružin, borůvek, olšových šištiček.

Fialovou jsem získal podobně, ovšem větší koncentrací barviva.

SEM-TAM

Táborová příloha časopisu Tam-Tam

Hurá na Belalp!

Jsem dlouhospáč, vstávám tak nejdříve v jedenaáct. Ale tu neděli jsem vstávala v osm. Po dlouhém připravování jsme konečně lezli do auta. Nezapomněla jsem něco? Lyže byly na střeše, batoh v kufru auta. Na nádraží jsem klopytala s nacpaným batohem na zádech a taškou v ruce k místu srazu. Chvilku jsme museli čekat, ale konečně vlak z Curychu přijel. Naše jediná myšlenka byla, najít Asina a spolujezdce. Přeběhli jsme skoro celé nástupiště než jsme je našli. Batohy jsme hodili ve vlaku na jednu hromadu, lyže na druhou.

Konečně se vlak rozjel. Všichni nám mávali a my mávali taky. Když nádraží nebylo vidět, už jsem myslela na Belalp. Bude tam sníh? Asi za tři hodiny jsme se plazili pod tíhou našich zavazadel po nádraží v Brigu. Po úzké silničce jsme dojeli autobusem do Blattenmu.

"A kam teď ještě?" ptala se mě Riki. "Už jen lanovkou, potom jsme tam," odpověděla jsem jí a škrábala jsem se po schodech nahoru k lanovce. Zklamaně jsem koukala po stráni. Tak málo sněhu! A tolik mraků!!

Byla jsem trochu uklidněna, když jsme dojeli nahoru. I když tu bylo málo sněhu, tak alespon svítilo sluníčko. Hurá, jsme na BELALPU !!

Príserné noci u SNĚHULÁKŮ

Kdo se o prázdninách chce vyspat, udělá lépe, když NEPOJEDE na lyžařský tábor, hlavně když tam budou skautští bratři jako MYŠÁK a GABIN. A když přece pojede, neusne před jedenáctou. Myšák hula a, hraje polštářovou bitvu nebo má ještě mnoho jiných způsobů, jak tě připravit o spánek, aby jš získal odborku POLŠTÁRNÍKA nebo HULÁČE. Gabin je snad ještě horší. Hraje také polštářovou bitvu a vyprovokuje Myšáka, aby - s prominutím - kecal ještě víc.

Polštářová bitva vypadá jako každá jiná toho druhu: Jeden vidí večer, že mu chybí jeden nebo i více polštářů. Vrhne se na polštář souseda a vezme mu ho. Soused, který má někdy až ŠEST polštářů, se rozzlobí a hodí dokonce i po nevinném jeden ze svých. A tak to jde dál, až někdo zpozoruje, že polštář NEVYPADÁ už tak jak by měl vypadat.

Konečně tak po půl jedenácté SNĚHULÁCI usínají. A to se pak člověk diví, že HORYMÍR přijde k snídani pozdě! To byla jen malá LAHŮDKA. Kdo má zájem, ať se přihlásí na příští lyžařský tábor...

Borek

NÁŠ SILVESTR

Program už se připravoval od budíčku. Sám jsem měl službu v kuchyni, bylo tam práce až moc. V devět večer začal náš silvestrovský program uvítáním. Pak hrál HOLLANĎAN a spol. STÍNOVÉ DIVADLO za bílým prostěradlem. Pak jsme s KLOKANEM hráli CITRÓNKY. Pak přišly veselé kousky, na příklad NALEJT vodu za kalhoty nebo HÁDAT proč když se naleje voda za ponožky, nebudou mokré. A tak to šlo dál. V deset jsem si šel LEHNOUT a vzbudil jsem se teprve ve čtvrt na dvě. A tím jsem ZASPAL nový rok! Ale já to udělal schválně, protože jsme se s ASINUSEM vsadili, že když půlnoc prospím, dostanu ČOKOLÁDU! Pak začali ti starší tančovat. My mladší jsme museli jít spát, ale přesto to byl hezký SILVESTR.

/Myšák/

Marodi 77/78

Letošní BELALP se hemžil maro-
dama. Vše začalo zlomenou no-
hou. Zlomila STRAKA. Nojo, ne-
šťěstí chodí po horách i po
lidech. Pak zlí bacili lapili
FIDLIFOUSKA, KATKU a ZMATY. Tak-
že byly uloženy do marodky, lé-
pe řečeno sanatoria tuberáků,
č.l. Marně ale bacili útočili
na NÁVŠTĚVNÍKY, kteří ty tři
marody obveselovali. Často bylo
návštěvníků x krát víc než ne-
mocných a pak je VRNĚ odháněl
 pryč. Hrozil, že za chvíli
bude ma-
rodů tolik,

že z noclehárny uděláme marodku a z marodky po-
koj pro ZDRAVÉ. Hrozby byly ale bez účinku, pro-
tože Vrně musel i tak každých pět minut co pří-
šel, koukat za dveře, nahlédnout pod postel a
zkontrolovat skříně. Střežil své pacienty jak
oko v hlavě. I když jsme tvrdili,
že jsme služba a že marodům
neseme jídlo, nesměli jsme
je oblažovat. Marodům, vlast-
ně MARODKÁM, se přitížilo,
ale díky nám, ILLEGALNÍM
návštěvníkům, zůstali(y)
veselí'ě'. Jestli se včas
zotavili(y), nevím, pro-
tože jsem odjel, ale doufám,
že jó.

/Holandčan/

Pozn. táborového lékaře: Marod-
ky se uzdravily hned jak jsi
odjel - neměly už důvod st-
nat dál.

Tábor Belalp

Tuhle zimu na Belalpu
sešli jsme se zas.
A lanovka Blatten - Belalp
ani nemůže to pobrat,
tolik je tu nás.
Vítají nás známá místa -
ubytovna, hory, pista.
Vybaluji spacák, lyže,
koukám z okna : o kus níže
lyžař jede jako blesk.
A už sami jedem dolů,
z kopečku i do kopečku,
po lyžích i po zadečku.
U Sněhurek pohádky
poslouchají malí,
poslouchají velcí.
V šest je v chatě tlačenice:
už nás umí Besedu více.
A když Klokan trumpetu trýzní,
každý spěchá, každý žízní.
Zasedáme k večeři,
člověk očím nevěří,
kolik toho sníme,
když si venku zajezdíme.
Večer je všelicos na pořadu,
každý vedoucí dá nám radu:
jak zachovat se při úrazu,
když někdo spadne s příkrého srázu,
jak rozumně se oblékat,
ne moc pozdě chodit spát.
Potom písně zpíváme,
do postele nechce se nám,
tolik povídat si máme.
Měsíc už je vysoko
a stříbrným světlem zalil kraj,
když poslední do spacáku zalézají
a noclehárny zvolna utichají ...

Sjila

Nedočtete se

- ŽE NÁS BYLO NA BELALPU PŘES PÁDESRÁT
- ŽE VÍC NEŽ TŘETINA NÁS SLAVILA SPOLEČNĚ STEJNÝ DEN S KAPRLEM, STROMEČKEM A KOLELAMI
- ŽE ZPOČÁTKU DOKONCE PŘŠELO, ALE KONEC VŠE NAPRAVIL
- ŽE SE PLNO LYŽAŘŮ POTLOUKLO, NAMOHLO, ALE NEPOVOLILO
- ŽE TEMER POLOVINA TÁBORA ONEMOCNELA, ALE NEZTRATILA PRŮTO DOBRŮ NÁLADU
- ŽE SE VAŘILO TAK VYDATNĚ, ŽE OBČAS ZBYLO
- ŽE SE KAŽDÝ DEN TANCOVALA ČESKA DEBEDA
- ŽE SE ČETLY A POSLUCHOVALY PORADKY A SELMILKÁŘI
- ŽE SE KRÁLA A VYKLÁDALA MÁ VLAST
- ŽE SE ZPIVALO A PROMÍTALO, FOTILO A FILMOVALO

A proč se nedočtete ?

PROTOŽE SE NÁM TO VŠECHNO ZDÁ TAK SAMOZŘEJMĚ,
ŽE SE O TOM ANI NEMUSÍ PSAT. JE TO VŠAK TAK
DOCELA SAMOZŘEJMĚ ?

A teď několik rad pro ty, kteří se chtějí dát na tuto indiánskou alchymii:

Nejlépe se barví pravá ovčí vlna, bavlna a len. Umělá vlákna přírodní barviva nepřijímají!

U vlny nesmí být roztok teplejší než 45 stupňů - v horké vodě totiž vlna trpí, "filcovatí".

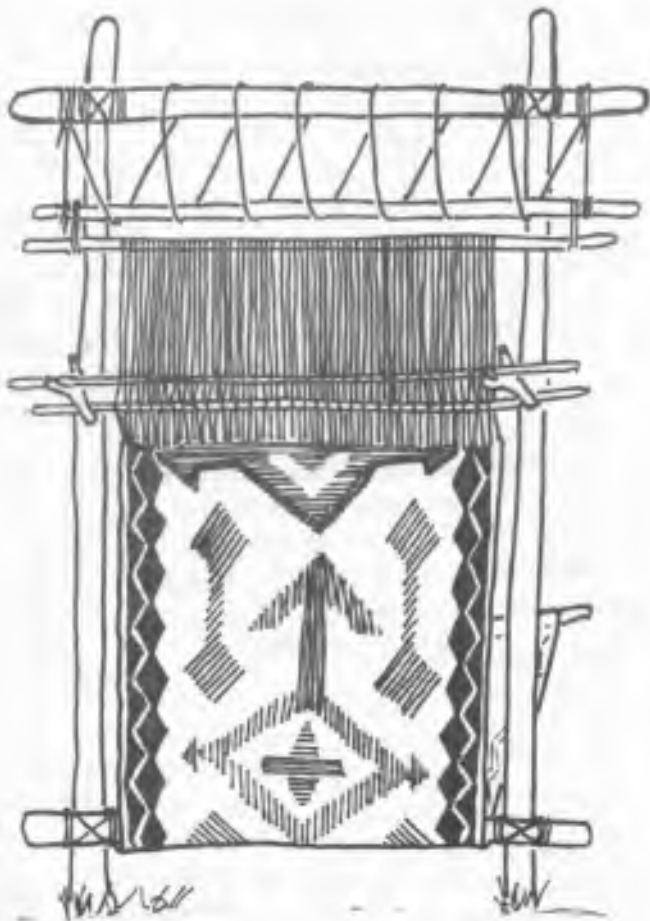
Stálost barvy se zvýší, namočíme-li vlnu předem do 15ti%ního vlažného roztoku kamence asi na hodinu. /Kalialaun/

Odstín barvy ovlivňuje kromě množství použitého barviva a teploty hlavně druh nádoby, kterou jsme použili /železo, měď, hliník a jiné kovy způsobují různé che-

mické reakce/, proto také nepočítejte s tím, že se vám podaří docílit dvakrát stejného odstínu. Samozřejmě i doba barvení má vliv na intenzitu odstínu: čím déle látku v roztoku necháte, tím sytější získáte barvu. Také přidání octa nebo jedlé sody ovlivňují příznivě jakost barvy co do sytosti a stálosti. Indiáni ovšem vděčí za své úspěchy v barvení také té okolnosti, že používají pouze vodu dešťovou, která neobsahuje vápník.

Časem jsem si pořídil o barvení řadu příruček. Dočetl jsem se, že je možno barvu ovlivňovat přidávkem různých chemikálií, ale to už vlastně není přírodní barvení! Samozřejmě, každá ta příručka obsahuje celé sáhodlouhé seznamy rostlin, vhodných k barvení. Ale mně se ze všeho nejvíc líbí experimenty. A tady se vaší fantazií neklaďou žádné meze!

Hodně úspěchů přeje Pavel.

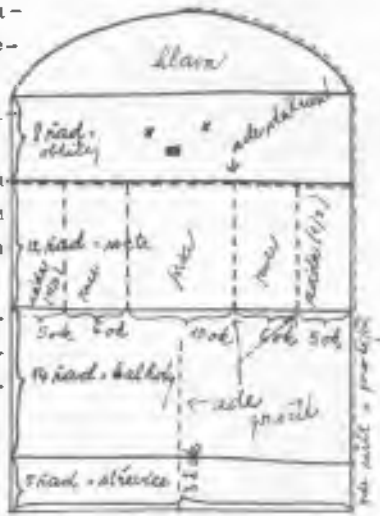

Zahraňte si s Babsy!

Babsy je neposeďa. A jak tak hopsá po schodech dolů, najednou báb! - nožka se jí smekla... a teď tu chuďšera leží na pohovce a máčí si nohu v octanovém obkladě. Leží v tichu pokoje, do ničeho se jí nechce. A tu slyší ty tenoučké hlásky, naříkavé a vzdychavé, odněkud z kouta pokoje. Babsy skáče po zdravé noze za tenkými hlásky. Vzdechy se ozývají ze stolku, kam maminka ukládá šití a veškeré ruční práce. Odstřižky, bavlnky, zbytky vln tam lkají nad svým osudem. Babsy otevírá zásuvku: "No, dovedu si představit, že byses dívala raději na svět s pohovky jako kvítek růže stolisté, vyšíitý na polštářiči, nežli být zavřená na dně zásuvky," pokyvuje s porozuměním nad zbytkem růžové vlny. Vyšype obsah zásuvky na koberec, nasadí si kouzelné brýlíčky

Najde dvě tenké, krátké pletací jehlice, vybere si zbytek hnědý vlny. Uplete 32 ok. nad nimi 4 řady. Pak použije zbytku od svého starého bleděmodrého svetru a uplete dalších 14 řad. Pokračuje melírovaným zbytkem od ponožek /12 řad/ a sláva, našla to, co potřebovala: světle béžovou. Připlete 8 řad a pak začne ujímat, v každé řadě 4 oka. A teď ten strakatý kousíček sešije po délce, takže vznikne váleček. Vyšpe vatou ten béžový konec, poslední melírovanou řádkou protáhne vlnu a stáhne. Už víte, co to bude? Ano, bude to panáček - Babsy mu právě vycpala hlavičku. Vyšpe zbytek toho válečku: to bude tělo, jen až Babsy prošije ten bleděmodrý konec uprostřed, tak, aby vznikly dvě nohavice, zašije konec válečku - aby vznikly střevíce a prošije tu melírovanou část s obou stran - vždy 6 ok - /uprostřed bude 10 ok tvořit prsa vpředu a záda vzadu -

a už tu jsou ruce, zastáčené v kapsách. Ještě dostane panáček nos ze stejné vlny jako obličej a modrá očka /z vlny od kalhot/. Malinký odstřižek červené poslouží na čepičku, ze zrzavé látačky bude pár kudrnek. "Vlastně jsem ráda, že musím ležet", říká jí Babsy - neposeďa. "Upletu talismánky pro celou družinu. Kalhotky krátké i dlouhé, svetříčky pruhované, čepičky s bambulí, kloboučky s pentlí, fousatá námořníka, ježatá uličníky ... Materiálu se všude povaluje dost!" Nechcete si vyrobit také takový talismánek? Můžeme vám poslat vzorek!

TALISMÁNKY
SKAUTKY
BABSY

POVÍDÁNÍ PŘI MĚSÍČKU

Špuntík leží na zděch a dívá se na měsíček. Vinnetou vidí, že mu z očí tečou slzy.

V.: Proč pláčeš, Špuntíčku? Někdo ti ublížil?

Š.: /vzlykne/. Ne. Ale já byl sprostý na Kure!

V.: Na tak dobrého skautíka? Omluvil ses?

Š.: Ještě ne. Místo aby mi vynadal nebo na mě žaloval, dal mi svůj dortík.

V.: Správný skaut! Za zlé se odvděčí dobrým. Proč tedy pláčeš?

Š.: Nad sebou. Jsem náladový. Předtím byl Obr sprostý na mě. Tomu se mstít nemohu.

V.: Kdo by se mstil?

Š.: Neublížil mi. Vystříkl jsem mu trochu vřelé polévky na nohu.

V.: To ještě nemusel být sprostý. Omluvil ses?

Š.: /polkne/. Totiž, místo abych se omluvil, vynadal jsem mu. Řekl mi, že jsem náfuca, že mezi skauty nepatřím. Když mi pak Kure utíral nádobí, vyjel jsem na něho, že utírá pomalu. Místo aby se hájil, donesl mi svůj dortík.

Je mi to strašně líto. Byl jsem nespravedlivý.

V.: Slzami to nenapravíš. Co chceš dělat?

Š.: /nejistě/. Měl bych se oběma omluvit. Ale... ale... stydím se.

V.: Když ses nestyděl dělat něco zlého, nemáš se stydět špatné jednání napravit. Kdy půjdeš?

Š.: /váhá/. Ne... nevím... Snad v neděli. Předě máš.

V.: Proč ne zítra?

Š.: /uvažuje/. Máš pravdu, Vinnetou. Zítra před snídaní. Mám to udělat přede všemi?

V.: Stačí se omluvit mezi čtyřma očima, ale je hezké, že jsi tak statečný a pokorný.

Š.: Místo dám každému polovinu bonbonů, které mi poslala maminka.

Do klubovny i osamělým hlídkám.

MALÝ ZEMĚPISNÝ KVÍZ

Napište si: 1. BORN. 2. RAPAĦ. 3. ORSTVAA. 4. AVSILTAARB.
5. ZŇELP. 6. ŠOICEK. 7. BRÁTO. 8. COOLMU. 9. DACREH VÉLÁORK.
10. YVOLARK YVAR. 11. RINAT. 12. LHAVIJA. 13. RICEBEL. 14. KABÁSN
SCATRYBI. 15. JUVOCIDĚBE. 16. VOTGLATWOD.

Že tomu nerozumíte? Inu, to jsou názvy měst v Československu - jenom jsme jim trochu zpřeházeli písmenka. Vaším úkolem nyní je, umístit všechna písmenka tam, kam patří - a tak dostanete správná jména všech šestnácti měst. To je však jen první část vašeho úkolu. Nyní si vezměte k ruce mapu Československa - pokud jste tak neučinili již dříve, k tomu si vyhledejte Tam-tam č. 3. a otevřete ho na str. č.7. Najdete tam obrysovou mapku Československa. Do této mapky si zaneste na odpovídající místa ona města, nikoliv celá jména, ale pouze čísla. Podaří-li se vám všechna jména vyluštit a správně zanést do mapky, pořiďte si kopii a zašlete nám ji do redakce - ne však později, než dostanete do ruky č.7. našeho Tam-tamu. Odměna vás nemine!

ZAHRAJTE SI S MYŠKOU A ŠÍPKOU!

Myška s Šípkou mají v ruce papír a tužku. Šípka praví: šest písmen! Dobrá, odpovídá Myška a obě kreslí na papír šest čárek: ----- Na druhou stranu papírku si po chvilce přemýšlení piší tak, aby jedna druhé neviděla do ruky: VOLARY /píše Šípka/ KOŠILE /píše Myška/. Šípka hlásí: Z! Myška na to: Nic, R! Je tam, odpovídá Šípka a vepíše Myšce nad pátou čárku R. Teď je tedy Šípka na řadě a volí P. Nato Myška: Nic, O! A tak to jde dále, Myška už má napsáno na svém papírku -O-ARY a volá radostně: už to mám! DOLARY! Kdepak, vrtí hlavou Šípka. Může nyní hádat třikrát za sebou, protože Myška hádala špatně. Teď se na Šípku usmálo štěstí. K jedinému písmenku O přibýlo -IL- poslouchej, Myško, není to KOŠILE? Tak to nakonec Šípka vyhrála. Takle hra se jim moc líbila. Vymýšlely stále nová slova, jednou si vymyslely NOTÝSEK a POVSADA, jindy zase PAMPELIŠKA A KONVALINKA.

Kdybyste si chtěli zahrát s celou družinou, můžete se pokusit o vylučovací turnaj. Můžete začít s pěti písmenky, vítězové se pak utkávají v dalším kole s šesti písmenky a tak dále. Stanovte si předem přesná pravidla, nestačí na příklad říci O, jestliže v hledaném slově je Ó - krátká hláska nemůže zastupovat dlouhou a naopak! Osamělé hlídky si mohou zahrát s tatínkem nebo maminkou.

ZKOUŠKA HBITÝCH PRSTŮ.

Polož na podlahu /nejlépe na parkety nebo linoleum/ tři mince - asi v patnácticentimetrovém odstupu. Pak vezmi čtvrtou minci do pravé dlaně /levák do levé/, vyhoď ji do výšky, bleskurychle seber pravou rukou první z ležících mincí a pak chyt' padající peníz. Když se ti to povede, odlož jednu minci stranou a znovu vyhoď tu, která ti zůstala v ruce. Dřív, než ji zachytíš znovu v le- tu, musíš vyzvednout další ležící peníz. Opět jednu minci odlož, zbylou vyhoď do výšky a než dopadne, seber se země třetí. Když se ti to nepovedlo třikrát po sobě - snad že jsi nezachytil včas pa- dající peníz, nebo se ti nepodařilo ležící minci zvednout -začni znovu od začátku.

Záleží na tobě, jak vysoko peníz vyhodíš. Když vylétne hodně vysoko, budeš mít více času na sebrání ležící mince, ale o to hůř se ti bude chytat ta padající. Když ho vyhodíš jen čtyřicet nebo padesát centimetrů, zachytíš ho snadno, ale na zvednutí mince ti zbude jen několik desetin vteřiny! Ale neztrácej trpělivost, hbi- tost tvých prstů se dá přeci vycvičit. Můžeš si hru obměnit tím, že použiješ stejných knoflíků nebo oblázků. Při družinovém turna- ji dbejte na to, aby všechny použité předměty byly stejně veliké!

"Šrámku, jakpak vzniká H L Á Š K A ?"

Dovedeš si představit, jak takový sešitek vzniká? Už jsi o tom přemýšlel? Ne? Tak pojď, já ti to ukážu!

Po odeslání jedné Hlášky se musí začít myslet na další. Nejdříve se s Asinem dohodneme, co v příští Hlášce bude a sesbíráme nápady, spočítáme, na kolik stránek to vydá a pak začneme škrtat, krátit a pod., aby nám to vyšlo na 12 nebo 16 stránek. Potom určí- me pořadí článků a kdo který napíše. Hlavní redakce je tímto u- končena. Potom asi týden hledáme a píšeme články a nakonec všech- no ještě jednou přepíšeme a překreslíme, tentokrát na blány. Hurá, Hláška se může tisknout. Blány se napnou do takového přístroje, který se točí a obtiskuje to, co je na bláně na poobíhající papír. Teď listy seřadíme, sešijeme a máme novou Hlášku. Ty jí sice ješ- tě nemáš. My napíšeme adresy, nalepíme známky, hodíme to všechno do schránky a - o zbytek se postará pošťák.

Tak, teď už víš, jakou cestou může vzniknout takový plátek, ale nemysli si, že je to jediný způsob, jak se dělá časopis. Tam-tam vzniká trochu jinak.

Pozn. red.: Nepřipojí se ostatní redaktoři našich skautských tis- kovin, aby nám pověděli o své práci?

JAMBOREEové ZPRAVODAJSTVÍ

Po oznámení ceny - KčS 2.500,- pro účastníka padly naše naděje na vyslání delegace do Iránu. Budeme tam tedy aspoň v duchu /prstem na mapě jsme se tam dostali už při čtení 3.čísla Tam-tam/ a občas vás budeme o XV.jamboree informovat.

Tábořiště už dostalo název : O. K. C a m p /vysl.oukej/. Jeou to iniciály oficiálního pojmenování tábora podle Omara Khayyama, významného perského básníka a matematika.

O.K.Camp zaujímá asi 1.000 ha, má vlastní vodárnu, bazény atd. Iránští skauti tam za poslední léta vysázeli 1/2 miliónu stromů a tím se postarali svým zahraničním bratřím o stín v tomto nejteplejším pásmu Persie. Ti jim to chtějí oplácet, takže v programu tábora je akce "Man Makes Forest", při které si každý skaut odpracuje jeden den na zalesňování pouště.

A když už jsme u těch stromů : ty dvě podivné křivky ve znaku XV.jamboree mají symbolizovat cypríše - perský národní strom.

- Cockie -

A u stromů zůstaneme i v naší dnešní

S O U T Ě Ž I o ceny :

Peršané mají národní strom cypríš. Jaký strom mají

1. Slované ?
2. Germáni ?
3. Anglosasí ?
4. Libanonci ?

Možná, že znáte ještě národní stromy jiných národů. Kdo jich napíše nejvíc, dostane odměnu. A čekají tu ještě 2 ceny pro útěchu.

OBLAST HOLANDESKO pořádá letošní l e t n í t á b o r
od neděle 23.7. do soboty 12.8.78
na tábořišti u skautské chaty

Tobel v Speicherschwendli u St.Gallenu,
tam, kde se vloni konala Beta 77 oddílu Baden.
Bude pravděpodobně ještě pár míst volných. Kvůli věkovému vyrovnání mají přednost skauti a skautky /nad 11 let/.

NAŠE ŠVÝCARSKÉ ODDÍLY si rezervují sobotu 19. srpna 78. Svaz čs. spolků ve Švýcarsku nás požádal o účast při odhalování památníku desátého výročí II. okupace na curyšském Münsterhofu. Přespolní přespí ve skautském domě a v neděli si můžeme udělat společný výšlap. BERNŮTÍ A BÁDENŠTÍ též přislíbili účast na pietní slavnosti u hrobu našeho slavného hudebního skladatele Bohuslava M a r t i n ů v Pratteln u Basileje, v neděli dne 3.12.78. Nepřišli by též sousedé z Karlsruhe ?

"OSAMĚLÁ" HLÍDKA se nám ohlásila z Newarku USA. Je jí sestra Libuše D r o b í l k o v á , dlouholetá skautská pracovnice. Posílá nám několik knih, které máme dát za odměnu těm, kteří si to zaslouží za svoje chování. Ostatně, sestra Drobílková tak osamělá není. Po útěku z komunistického vězení v r.1948 se stala jednou z nejaktivnějších osob čs.exilu, ať už v Radě svobodného Československa, či Národní radě čs.žen, abychom jmenovali aspoň některé.

ŠVAZOVÝ TÁBOR švýcarských skautů /Bundeslager/ se uskuteční v létě 1980. Bylo to odhlasováno na sjezdu delegátů 22./23.října 77 v Růschlikonu ZH. Místo konání Gruyère až po Saanen. Naši účast prohodíme na příští Poradní skále.

TISKARSKÝ ŠUTEK byl minule štědrý : přidal nám jedničku do data plesu ve Frankfurtu. Správné datum je 6. 5. 78.

PRVNÍ LESNÍ ŠKOLA se koná ve skautské chatě v Ennendé, kanton Glarus o velikonocích od 24.3. do 1.4.78. Dejde se tu 'drsnácká' parta. Doporučuje se pro rádce a rovery. výuku zajišťuje Pavel, organizaci Asinus a Srámek. Přihlášky o b r a t e m po obdržení Tam-tamu na redakci.

Uzávěrka březnového čísla je 3.3.1978

Redakční kruh Tam-tamu : Cookie, Pirátka a spol.

Předplatné činí pro čtenáře z CH Fr 14,-, z ostatní Evropy DM 16,-

Bankovní spojení :

ze zámoří \$ 10,-

Schweizerische Volksbank Murten, Konto 30/10771/33 - Tschechoslowakische Pfadfinder. Postscheckkonto banky 17-988 Fribourg /Schweiz/.

Čtenáři z Německa mohou použít též konta v BRD :

Rüsselsheimer Volksbank, BLZ 500 930 00 , 6090 Rüsselsheim,

Kto.Nr.200845.02 Tschechoslowakische Pfadfinder i.d.BRD.

A.Z. 3000 Bern 1

Postretouren an :

Postfach 295

CH-8021 Zürich 1

Verband der

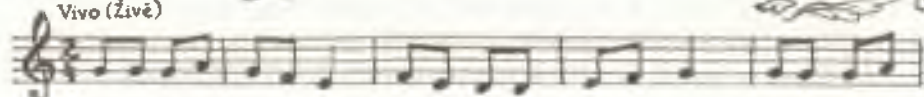
Tschechoslowakischen

Pfadfinder in der Schweiz.

Pějme píseň dokola ...

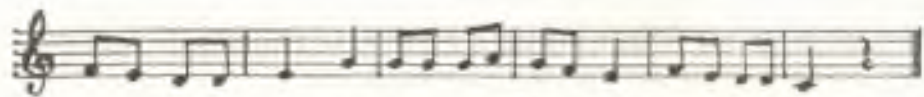
Vivo (Živě)

Pěj-me pí-seň do-ko-la o - ko - la sto - la - la - la, pěj-me pí-seň

do - ko - la o - ko - lo sto - la, ko - mu pí-seň schá - zí,

za - plá - ti dva má - zy, pěj-me pí-seň do-ko-la o - ko - lo sto-la.

